

Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse ning tubakaseaduse muutmise seadus

§ 1. Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmine

Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 13 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule loetakse alkohol täielikult denatureerituks, kui see on denatureeritud käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel sätestatud alkoholi täielikult denatureerivate ainete loetellu kantud ainega. Käesoleva lõike alusel täielikult denatureeritud alkoholi liikmesriikide vahelisele veole kohaldatakse denatureerimata alkoholi veole kehtestatud põhimõtteid.“;

2) paragrahvi 13 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Alkoholi osaliselt ja käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ nimetatud juhul täielikult denatureerivate ainete loetelu ja nende sisalduse alkoholis kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“;

3) seaduse 1. peatüki 4. jagu täiendatakse §-ga 20² järgmises sõnastuses:

„§ 20². Elektroiintensiivsus ja elektroiintensiivne ettevõtja

(1) Elektroiintensiivsus käesoleva seaduse tähenduses on käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 3 nimetatud perioodil ettevõtja Eestis asuvate ettevõtete tarbitud või tarbitava elektrienergia kogumaksumuse osakaal protsentides ettevõtja loodud või loodavast lisandväärtusest samal perioodil.

(2) Lisandväärtuseks käesoleva seaduse tähenduses loetakse elektroiintensiivse ettevõtja Eestis asuvate ettevõtete ärikasum raamatupidamise seaduse lisa 2 esitatud kasumiaruande 1 või 2 kohaselt, mida on suurendatud tööjõu kulude, põhivara müügist saadud kahjumi ja põhivara väärtuse langusest tekkinud kulu võrra ning vähendatud põhivara müügist saadud kasumi võrra. Energia aktsiisivabastuse loa taotlemisele järgneval 12 kalendrikuul prognoositult tekkivaks lisandväärtuseks käesoleva seaduse tähenduses loetakse elektroiintensiivse ettevõtja Eestis asuvate ettevõtete käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud andmete prognoos.

(3) Elektroiintensiivne ettevõtja käesoleva seaduse tähenduses on ettevõtja, kes vastab kõikidele järgmistele tingimustele:

1) ettevõtja põhitegevusala Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori 2008. aasta versiooni kohaselt on töötlev tööstus (jagu C) või infoalane tegevus (jao J alajaotis 63);

2) ettevõtja energiajuhtimissüsteem vastab standardile EVS-EN ISO 50001;

3) ettevõtjal oli energia aktsiisivabastuse loa taotlemisele vahetult eelnenud majandusaastal elektroiintensiivsus keskmiselt vähemalt 20 protsenti või prognoositud elektroiintensiivsus ettevõtjal on järgneval 12 kalendrikuul keskmiselt vähemalt 20 protsenti;

4) ettevõtja ei ole raskustes komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 EL-i aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78), muudetud komisjoni määrusega (EL) 2017/1084 (L 156, 20.06.2017, lk 1–18) tähenduses;

5) ettevõtja raamatupidamise sise-eeskiri vastab raamatupidamise seaduses sätestatud nõuetele.”;

4) paragrahvi 24 täiendatakse lõigetega 6⁵–6⁷ järgmises sõnastuses:

„(6⁵) Energia aktsiisivabastuse luba omaval või omanud elektroiintensiivsel ettevõtjal tekib kohustus tasuda aktsiisi käesoleva seaduse § 66 lõikes 12 sätestatud määra alusel alates tema viimase lõppenud majandusaasta algusest kuni alljärgneva sündmuseni tarbitud elektrienergialt:

1) jäetakse täitmata käesoleva seaduse § 69⁶ lõike 1 punktis 3, § 69⁶ lõike 1 punktis 7² või § 69⁶ lõikes 1¹ sätestatud kohustus;

2) täidetakse käesoleva seaduse § 69⁶ lõike 1¹ punktis 1 sätestatud kohustus, kuid sõltumatu vandeaudiitor ei väljenda põhjendatud kindlustunnet käesoleva seaduse § 69³ lõike 1¹ punktis 2 nimetatu suhtes;

3) täidetakse käesoleva seaduse § 69⁶ lõike 1¹ punktis 1 sätestatud kohustus, kuid elektroiintensiivse ettevõtja arvatud elektroiintensiivsus, mille kohta sõltumatu vandeaudiitor andis põhjendatud kindlustunnet väljendava arvamuse, oli viimasel lõppenud majandusaastal keskmiselt alla 20 protsendi.

(6⁶) Käesoleva paragrahvi lõigetes 6⁵ ja 6⁷ nimetatud juhtudel arvutatakse maksukohustus soodusaktsiisimääraga tarbitud elektrienergia koguselt megavatt-tundides, mis korrutatakse tarbimise ajal kehtinud käesoleva seaduse § 66 lõikes 12 sätestatud elektrienergia aktsiisimäära ja § 66 lõikes 12¹ sätestatud elektrienergia soodusaktsiisimäära vahega.

(6⁷) Kui esineb üksnes käesoleva paragrahvi lõike 6⁵ punktis 3 nimetatud asjaolu ja elektroiintensiivne ettevõtja esitab 20 päeva jooksul selle asjaolu ilmnemisest arvates maksuhaldurile käesoleva seaduse § 69³ lõike 1¹ punktis 3 nimetatud sõltumatu vandeaudiitori aruande prognoositud elektroiintensiivsuse kohta järgneval 12 kalendrikuul ning see on vähemalt 20 protsenti, tekib maksukohustus ainult viimasel lõppenud majandusaastal soodusaktsiisimääraga tarbitud elektrienergialt.“;

5) paragrahvi 25 täiendatakse lõikega 2⁴ järgmises sõnastuses:

„(2⁴) Käesoleva seaduse § 24 lõikes 6⁵ nimetatud elektroiintensiivne ettevõtja esitab hiljemalt 30. päeval käesoleva seaduse § 24 lõike 6⁵ punktides 1–3 nimetatud sündmusest arvates aktsiisideklaratsiooni ja maksab aktsiisi.“;

6) paragrahvi 27 lõike 1 punktis 4 asendatakse sõnad „tolliseaduse alusel kehtestatud korras“ sõnadega „maksuhalduri järelevalve all“;

7) paragrahvi 28 lõige 4¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4¹) Kui maksumärkide uus kujundus kehtestatakse samal ajal kui uus, kõrgem aktsiisimäär, ei ole lubatud varem kehtinud maksumärkidega maksumärgistatud aktsiisikaupa, mis on tarbimisse lubatud enne uue aktsiisimäära jõustumist, müüa ega ladustada väljaspool aktsiisiladu pärast kolme kalendrikuu möödumist uue kujundusega maksumärkide jõustumise päevast.“;

8) paragrahvi 31 lõiget 5 täiendatakse punktiga 1¹ järgmises sõnastuses:

„1¹) energia aktsiisivabastuse loa elektroiintensiivsest ettevõtjast omaniku puhul tema eelneval majandusaastal tarbitud elektrienergia summaarselt koguselt või järgneval 12 kalendrikuul tarbitava elektrienergia summaarselt koguselt;“;

9) paragrahvi 53 lõikes 4 asendatakse sõnad „toimetatakse taotlejale kätte“ sõnaga „tehakse“;

10) paragrahvi 56 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Tubaka tahke aseaine aktsiisimäär on sama, mis suitsetamistubaka aktsiisimäär.“;

11) paragrahvi 66 täiendatakse lõigetega 12¹ ja 12² järgmises sõnastuses:

„(12¹) Elektrienergia aktsiisimäär energia aktsiisivabastuse luba omavale elektroiintensiivsele ettevõtjale on 0,5 eurot ühe megavatt-tunni elektrienergia kohta (edaspidi *elektrienergia soodusaktsiisimäär*).“

(12²) Elektrienergia soodusaktsiisimäär on riigiabi komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artikli 44 tähenduses ning selle andmisel järgitakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud. Riigiabiga seotud andmed on avalik teave. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium esitab riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrile andmed elektroiintensiivsele ettevõtjale antud riigiabi kohta vastavalt konkurentsiseaduse § 49² lõikele 3.“;

12) paragrahvi 66 täiendatakse lõikega 22 järgmises sõnastuses:

„(22) Käesoleva seaduse § 24 lõigetes 5¹, 5² ja 5⁵ ning § 66 lõikes 20 nimetatud juhtudel võib aktsiisisumma arvutada kütuse koguselt liitrites ilma mahtu temperatuurile 15 °C arvutamata juhul, kui selleks arvutuseks puuduvad vajalikud alusandmed.“;

13) paragrahvi 69² lõiget 1 täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses:

„5) elektroiintensiivsele ettevõtjale soetada võrguettevõtjalt elektrienergiat ja seda tarbida soodusaktsiisimääraga, samuti tarbida enda toodetud või otseliini kaudu edastatud elektrienergiat soodusaktsiisimääraga.“;

14) paragrahvi 69² täiendatakse lõigetega 2¹–2⁴ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Elektroiintensiivsel ettevõtjal loetakse energia aktsiisivabastuse loa taotlemisele vahetult eelnenud majandusaastal tarbitud elektrienergia kogumaksumuse hulka elektrienergia ja võrguteenuse maksumus koos taastuenergia tasu, elektrienergia aktsiisi ja käibemaksuga, välja arvatud mahaarvamisele kuuluv käibemaks. Elektrienergia kogumaksumus arvestatakse üksnes mõõdetud ja dokumenteeritud elektrienergia kogusele, mille kohta peetakse arvestust.“

(2²) Elektroiintensiivsel ettevõtjal energia aktsiisivabastuse loa taotlemisele järgneval 12 kalendrikuul prognoositult tarbitava elektrienergia kogumaksumus leitakse, korrutades elektrienergia tarbitavad megavatt-tunnid Eesti hinnapiirkonna viimase 12 kalendrikuu aritmeetilise keskmise börsihinnaga, millele on liidetud sama perioodi võrguteenuse maksumus koos taastuenergia tasu, elektrienergia aktsiisi ja käibemaksuga, välja arvatud mahaarvamisele kuuluv käibemaks.

(2³) Elektroiintensiivsel ettevõtjal energia aktsiisivabastuse loa taotlemisele vahetult eelnenud majandusaastal enda toodetud ja võrguväliselt tarbitud elektrienergia kogumaksumus leitakse, korrutades elektrienergia tarbitud megavatt-tunnid Eesti hinnapiirkonna sama perioodi aritmeetilise keskmise börsihinnaga, millele on liidetud sama perioodi taastuenergia tasu ja elektrienergia aktsiis.

(2⁴) Elektroiintensiivsel ettevõtjal energia aktsiisivabastuse loa taotlemisele järgneval 12 kalendrikuul prognoositult enda toodetava ja võrguväliselt tarbitava elektrienergia kogumaksumus leitakse, korrutades elektrienergia tarbitavad megavatt-tunnid Eesti hinnapiirkonna viimase 12 kalendrikuu aritmeetilise keskmise börsihinnaga, millele on liidetud sama perioodi taastuenergia tasu ja elektrienergia aktsiis.“;

15) paragrahvi 69³ lõike 1 punktis 1 asendatakse sõnad „kütuse või elektrienergia“ sõnadega „kütuse, aktsiisivaba elektrienergia või soodusaktsiisimääraga elektrienergia“;

16) paragrahvi 69³ täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Elektroiintensiivne ettevõtja esitab energia aktsiisivabastuse loa taotlemiseks Maksu- ja Tolliametile lisaks käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatule:

1) dokumendid, mis tõendavad ettevõtja energiajuhtimissüsteemi vastavust standardile EVS-EN ISO 50001;

2) energia aktsiisivabastuse loa taotlemisel eelmise majandusaasta andmete alusel sõltumatu vandeaudiitori põhjendatud kindlustunnet väljendava aruande, milles vandeaudiitor esitab järelduse elektroiintensiivsuse arvutamiseks kasutatavate alusandmete kohta, ettevõtja arvutatud elektroiintensiivsuse kohta vastavalt käesoleva seaduse §-des 20² ja 69² sätestatule ning ettevõtja mittevastavuse kohta raskustes ettevõtja definitsioonile komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artikli 2 lõike 18 tähenduses;

3) energia aktsiisivabastuse loa taotlemisel järgneva 12 kalendrikuu prognoosandmete alusel sõltumatu vandeaudiitori piiratud kindlustunnet väljendava aruande, milles vandeaudiitor esitab järelduse ettevõtja vastavalt käesoleva seaduse §-des 20² ja 69² sätestatule arvutatud elektroiintensiivsuse kohta, ja sõltumatu vandeaudiitori põhjendatud kindlustunnet väljendava aruande ettevõtja mittevastavuse kohta raskustes ettevõtja definitsioonile komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artikli 2 lõike 18 tähenduses;

4) kinnituse, et taotlejal ei ole täitmata korraldust riigiabi tagasimaksmiseks, kui Euroopa Komisjoni eelneva otsusega on riigiabi tunnistatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks ning ettevõtjale on selline korraldus esitatud;

5) elektrienergia mõõtmise korraldust kirjeldava dokumendi, milles kajastub ka teave selle kohta, kus mõõtmisi tehakse, millistele nõuetele elektrienergia mõõtmiseks kasutatavad mõõteseadmed vastavad ja kuidas mõõtetulemuste üle arvestust peetakse;

6) võrguettevõtja või liinivaldaja kinnituse energia aktsiisivabastuse loa taotlemisele vahetult eelnenud majandusaastal ettevõtjale edastatud elektrienergia saldeeritud koguse kohta megavatt-tundides.

(1²) Käesoleva paragrahvi lõike 1¹ punktis 2 nimetatud elektroiintensiivsuse arvutamiseks kasutatavateks alusandmeteks on elektrienergia kogumaksumus vastavalt käesoleva seaduse § 69² lõigetes 2¹–2⁴ sätestatule ja lisandväärtus vastavalt käesoleva seaduse § 20² lõikes 2 sätestatule.“;

17) paragrahvi 69³ lõikes 2¹ asendatakse tekstiosa „1 ja 2“ tekstiosaga „1–2“;

18) paragrahvi 69⁴ lõikes 3 asendatakse sõnad „toimetatakse taotlejale kätte“ sõnaga „tehakse“;

19) paragrahvi 69⁵ lõiget 3 täiendatakse punktiga 8 järgmises sõnastuses:

„8) elektroiintensiivne ettevõtja ei vasta enam käesoleva seaduse § 20² lõikes 3 sätestatud tingimustele, esineb käesoleva seaduse § 24 lõike 6⁵ punktis 1 või 2 nimetatud asjaolu või esineb käesoleva seaduse § 24 lõike 6⁵ punktis 3 nimetatud asjaolu, ilma et elektroiintensiivne ettevõtja oleks tähtajaks esitanud sõltumatu vandeaudiitori käesoleva seaduse § 24 lõikes 6⁷ sätestatud nõuetele vastavat aruannet prognoositud elektroiintensiivsuse kohta.“;

20) paragrahvi 69⁵ lõiget 6 täiendatakse pärast sõna „elektrienergia“ sõnadega „ning soodusaktsiisimääraga maksustatud elektrienergia“;

21) paragrahvi 69⁶ lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) elektrienergia puhul pidama eraldi arvestust aktsiisiga maksustatult, soodusaktsiisimääraga maksustatult ning aktsiisivabalt soetatud ja kasutatud elektrienergia koguse kohta;“;

22) paragrahvi 69⁶ lõiget 1 täiendatakse punktidega 7¹ ja 7² järgmises sõnastuses:

„7¹) teatama soodusaktsiisimääraga maksustatava elektrienergia soetamisel võrguettevõtjale energia aktsiisivabastuse loa numbri;

7²) kasutama aktsiisivaba või soodusaktsiisimääraga maksustatavat elektrienergiat ainuisikuliselt;“;

23) paragrahvi 69⁶ lõike 1 punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„9) aktsiisivaba maagaasi, aktsiisivaba elektrienergia või soodusaktsiisimääraga maksustatava elektrienergia soetamisel esitama võrguettevõtjale, kellelt maagaas või elektrienergia soetatakse, andmed kalendrikuu jooksul aktsiisivabalt soetatud maagaasi või elektrienergia või soodusaktsiisimääraga soetatud elektrienergia koguse kohta hiljemalt soetamisele järgneva kalendrikuu viiendal päeval.“;

24) paragrahvi 69⁶ täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Energia aktsiisivabastuse luba omav või omanud elektroiintensiivne ettevõtja on lisaks kohustatud:

1) hiljemalt kuue kalendrikuu möödumisel tema viimase majandusaasta lõpust esitama maksuhaldurile käesoleva seaduse § 69³ lõike 1¹ punktis 2 nimetatud sõltumatu vandeaudiitori põhjendatud kindlustunnet väljendava aruande;

2) viivitamata teavitama maksuhaldurit, kui tema energiajuhtimissüsteem ei vasta standardile EVS-EN ISO 50001 või tema põhitegevusala Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori kohaselt muutus;

3) viivitamata teavitama võrguettevõtjat, kui tema energia aktsiisivabastuse loa kehtivus on peatatud või kehtetuks tunnistatud;

4) esitama elektrienergia tarbimisele järgneva aasta 1. veebruariks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile kalendriaasta vältel soodusaktsiisimääraga tarbitud elektrienergia summaarse koguse megavatt-tundides ning selle põhjal arvatud riigiabi summa, mis leitakse korrutades elektrienergia tarbimise ajal kehtinud käesoleva seaduse § 66 lõikes 12 sätestatud elektrienergia aktsiisimäär ja elektrienergia soodusaktsiisimäär vahe energia aktsiisivabastuse loa alusel tarbitud elektrienergia kogusega megavatt-tundides;

5) andma Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile asjassepuutuvaid andmeid tulenevalt talle riigiabi andmisega kaasnevatest kohustustest.

(1²) Kui energia aktsiisivabastuse luba omanud elektroiintensiivne ettevõtja on täitnud käesoleva paragrahvi lõike 1¹ punktides 1–4 nimetatud kohustused, langeb ära nende kohustuste edaspidine täitmine.“;

25) seadust täiendatakse §-ga 85¹⁵ järgmises sõnastuses:

„§ 85¹⁵. Elektrienergia aktsiisi ühekordne osaline tagastamine elektroiintensiivsele ettevõtjale

(1) Energia aktsiisivabastuse luba omav või omanud elektroiintensiivne ettevõtja võib taotleda 2019. aasta jooksul elektrienergia aktsiisi osalist tagastamist elektrienergia koguselt, mis tarbiti perioodil alates 2018. aasta 1. jaanuarist kuni energia aktsiisivabastuse loa väljastamise kuupäevani. Elektrienergialt aktsiisi osalise tagastamise aluseks olev ajavahemik algab 180 kalendripäeva varem, kui elektroiintensiivse ettevõtja energiajuhtimissüsteem vastas standardile EVS-EN ISO 50001.

(2) Elektrienergia aktsiisi osaliseks tagastamiseks esitab taotleja Maksu- ja Tolliametile taotluse, mis sisaldab järgmisi andmeid ja dokumente:

- 1) taotleja nimi ja registrikood, asukohta ja tegevuskoha aadressid, kontaktandmed ning pangarekviisid;
- 2) ajavahemik, mille jooksul tarbitud elektrienergialt aktsiisi osalist tagastamist taotletakse, ning selle elektrienergia kasutusala;
- 3) võrguettevõtja või liinivaldaja kinnitus käesoleva lõike punktis 2 nimetatud perioodil ettevõtjale edastatud aktsiisiga maksustatud elektrienergia saldeeritud koguse kohta megavatt-tundides;
- 4) elektroiintensiivse ettevõtja enda käesoleva lõike punktis 2 nimetatud perioodil toodetud ja tarbitud elektrienergia kogus, mis on mõõdetud ja aktsiisiga maksustatud, megavatt-tundides;
- 5) taotletav tagastussumma, mis leitakse, liites käesoleva lõike punktides 3 ja 4 nimetatud elektrienergia kogused megavatt-tundides ning korrutades saadud koguse tarbimise ajal kehtinud käesoleva seaduse § 66 lõikes 12 sätestatud elektrienergia aktsiisimäära ja elektrienergia soodusaktsiisimäära vahega.

(3) Maksuhalduril on õigus nõuda taotluse esitajalt lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatule täiendavaid asjassepuutuvaid dokumente.

(4) Elektrienergia aktsiisi osalise tagastamise või sellest keeldumise otsus tehakse 30 päeva jooksul käesolevas paragrahvis nimetatud nõuetekohaste dokumentide ja andmete esitamise päevast alates.

(5) Elektrienergia aktsiisi ühekordne osaline tagastamine elektroiintensiivsele ettevõtjale on riigiabi vastavalt käesoleva seaduse § 66 lõikes 12² sätestatule.“.

§ 2. Tubakaseaduse muutmine

Tubakaseaduse § 6 lõige 2 muudetakse ning sõnastatakse see järgmiselt:

„(2) Isiku valduses olevate tubakatoodete ning alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse tähenduses alternatiivsete tubakatoodete hulga määramisel kaubanduslikuks koguseks lähtutakse suitsuvabade tubakatoodete puhul käesoleva seaduse § 31¹ lõike 1 punktis 1 nimetatud piirkogusest ja muude toodete puhul alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse §-s 57¹ nimetatud piirkogustest.“.

§ 3. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2019. aasta 1. jaanuaril.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 1, 2, 6, 7 ja 10 ning § 2 jõustuvad 2018. aasta 1. juulil.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees

Tallinn, 2018

Algatab Vabariigi Valitsus 5. märtsil 2018. a kiri nr 2-6/18-00404

Vabariigi Valitsuse nimel
(allkirjastatud digitaalselt)
Heili Tõnisson
Valitsuse nõunik